

Områdeanalyse af Kulturregion Østjysk Vækstbånd

- til udvikling af ny kulturaftale for perioden 2012-2015

Mod en levende kulturregion

Nærværende områdeanalyse er i store træk en videreførelse af den analyse, som fremgår af den eksisterende kulturaftale. Kulturregionens fire kommuner (Randers, Viborg, Silkeborg og Horsens), som geografisk er forbundet med hinanden, har fortsat en ensartet størrelse på i alt ca. 350.000 indbyggere.

Kulturregionens demografi rummer en stor variation i den sociale og uddannelsesmæssige kapacitet. Dette medfører et behov for stor bredde i de kulturelle tiltag, for at kommunerne kan nå ud til så mange borgere som muligt. Da kommunerne gerne vil involvere og påvirke så mange borgere som muligt gennem interessante kulturprojekter, er udfordringerne for kommunerne i kulturregionen store.

Kulturregionens byer Randers, Viborg, Silkeborg og Horsens spiller hver især rollen som storby lokalt med deres brede kulturfelt med både formidlende og producerende, professionelle kulturinstitutioner samt et spirende vækstlag. Men set i forhold til den fælles storby Århus, som har et større videns-, kultur-, erhvervs- og uddannelsesmiljø, hvor de længerevarende, videregående uddannelser er stærkt repræsenteret, indtager kulturregionens byer rollen som mindre byer.

Den konkurrence det differentierede størrelsesforhold tidligere kunne føre til - mellem dem og os -, har nu ændret sig til et fokus på fælles værdier og muligheder. Det giver for hele området mening, at arbejde med at udvikle, understøtte og supplere hinanden, frem for at konkurrere. Og Kulturregion Østjysk Vækstbånd indtager på sigt rollen som en vigtig medspiller i kulturregion Århus.

Med de erfaringer der er høstet, og det kendskab, vi har fået til hinanden som kulturregions kommuner i forbindelse med nærværende kulturaftale 2009-2011, og den tidligere udviklingsaftale for 2008, tegner der sig nogle fælles spor og interesser indenfor udviklingen af kulturfeltet. Målet for den fælles udvikling er, gennem fælles tværfaglig udvikling og gennemførelse af projekter af høj faglig kvalitet, at skabe levende byer. Byer, hvor der med aktiviteter i byrummene skabes liv og positive oplevelser for byens borgere - også efter forretningernes lukketid -, hvor der ellers er en tendens til, at byernes gader ligger øde hen.

I de sidste ti år har øget økonomisk vækst og tilflytning præget kulturregionens byer. Denne positive udvikling skal understøttes af nye initiativer og udvikling på kulturområdet, så kulturregionen forbliver attraktiv. Udviklingen i regionen går mod øget mobilitet, hvor man som borger bor i en kommune, arbejder i en anden og oplever kultur i en tredje. For at sikre en stabil udvikling, som er bæredygtig på lang sigt, skal kulturområdet i de fire byer udvikles, så kulturregionen ikke på sigt blot bliver forstæder til Århus – men selv er interessante levende byer, som er interessante at besøge og bosætte sig i.

I forbindelse med udarbejdelsen af en ny kulturaftale er det for kulturregionen vigtigt, både at videreføre/videreudvikle de erfaringer som den nuværende kulturaftale har givet og samtidig initiere kulturel udvikling på nye områder.

Kulturregionen peger i den kommende kulturaftale på indsatsområderne: **den kulturelle byudvikling, de unge, den mentale sundhed, vores multikulturelle potentiale, og natur-/kultur-ressourcer**, som områder der er interessante at udvikle sig inden for i bestræbelsen på at blive levende byer.

Kulturregionen ønsker at fokusere på potentialet i **den kulturelle byudvikling**, som gennem strategisk og tværfaglig anvendelse af kulturelle ressourcer skaber lokal udvikling og øget kvalitet i projektløsningerne, til gavn for regionens borgere. Området tankes også at have et interessant internationalt perspektiv.

I forbindelse med den nuværende kulturaftale har der været afholdt et kvalificeringsforløb for medarbejdere på tværs af organisationer, fag- og kommunegrænser med udgangspunkt i planlægningsmetoden cultural planning/ kulturel byudvikling. Denne kulturelle byudvikling tænkes videreført og videreudviklet i den kommende kulturaftale, fordi netop det tværfaglige og tværsektorielle samarbejde ses som kernen i den videre udvikling generelt..

Sideløbende med den kulturelle byudvikling ønsker kulturregionen at fokusere på kunstneriske og kulturelle aktiviteter i relation til den mentale **sundhed**. Kulturelle udfoldelser og kulturelle oplevelser betyder givetvis meget for vores mentale sundhed. Formålet er at synliggøre denne betydning og at skærpe opmærksomheden på kunstens og kulturens betydning for den mentale sundhed.

Endvidere peges der i kulturregionen på relevansen af en mere fokuseret indsats på **ungeområdet**, så de unge får en større plads i det kulturelle bybillede. I den nuværende kulturaftale har der været et særligt fokus på udviklingen af børnekultur og formidling til børn. Kulturregionen ønsker at sætte fokus på ungegruppen, at understøtte de unges kulturmiljøer og skabe mulighed for at de unge kan udfolde sig kunstnerisk og kulturelt og derigennem forbedre unges muligheder i deres lokale miljø.

Kulturregionen rummer mange forskellige kulturer, hvis **mangfoldighed** fortjener eksponering og synliggørelse, heriblandt særligt de unge udenlandske studerende. Mangfoldigheden er en kulturel rigdom, som kulturregionen ønsker i højere grad at involvere i den kunstneriske og kulturelle udviklingsproces i de fire kommuner. Kommunerne ønsker bl.a. herigennem at skabe en international dimension i byudviklingen.

Kulturregionens fire byer er beliggende i fantastiske **natur og kultur- landskaber**. Disse landskaber skal yderligere synliggøres og formidles til regionens borgere og besøgende. Landskaberne rummer store potentialer både i forhold til kulturarv og kulturelle oplevelser samt i forhold til at udvikle bevægelsesaktiviteter i områderne.